

ze stomverbaasd (*nicht möglich!*).¹ Andere Duitsers begonnen maar vast met het vorderen en wegvoeren van paarden en vee.² 'De bevolking van Vaals' (maar was het niet ook zo in Sittard en Heerlen, in Gulpen en Valkenburg en in tal van andere stadjes en dorpen?)

'stond overal in groepjes en rijen langs de wegen, woedend, machteloos, dikwijls met tranen in de ogen, het brutale indringersgedoe gade te slaan en wij, mijn man en ik, als nuchtere Hollanders van boven de Moerdijk, hebben ons werkelijk in die eerste uren en dagen grotelijks verheugd over de houding van deze bevolking die door de directe grens- en familieverbanden toch dikwijls zo innig en nauw verbonden was en is met de Duitse naburen. Meestal stonden ze (ook de meisjes en vrouwen) afwijzend tegenover de invallende soldaten. Later werd dat anders en hebben wij ons ten hoogste moeten ergeren. Anderzijds werden bij de inval door Nazigezinde inwoners en NSB'ers de Mofsen toegejuicht met de hakenkruisvlag die op vele plaatsen werd uitgestoken. Op andere plaatsen werd (o stomme, domme mentaliteit!) de Duitse soldaten koffie geschonken, kommen vol. Een Hollandse boerenvrouw in Vaals deed dat eveneens en daarover door Vaalsenaren aangesproken, antwoordde zij: 'Het zijn toch maar arme, vermoeide jongens, mensen als wij, ze hebben zo lang en ver moeten lopen' – toch werd zij door de dreigende houding van de anderen genoodzaakt, haar liefdevolle houding stop te zetten. Behalve de gemotoriseerde troepen maakten over het algemeen de Mofse soldaten een armzalige indruk, wat hun haveloze en vuile kleding betrof.'³

Een armzalige indruk – het moge zo zijn. Maar hun bewapening was in orde.

Maaslinie en Peel-Raamstelling

De zes Duitse divisies en de 4de *Panzer-Division* die in enkele uren dwars door Zuid-Limburg trokken, behoorden tot het zesde Duitse leger dat, zou men kunnen zeggen, als hoofdopdracht had, aan te vallen in de richting van Brussel en Antwerpen. Daartoe moest het ten noorden van Zuid-Limburg de Maaslinie overwinnen en, zo nodig, door het zuidelijk deel van de Peel-Raamstelling heenbreken. Op het noordelijk deel zou een aanval uitgevoerd worden door onderdelen van het achttiende leger dat de verovering van de

¹ A.v., p. 7. ² A.v., p. 8. ³ A.v., p. 7-8.